

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s
framställning till Ålands landsting med förslag
till tillägg till ordinarie inkomst- och utgifts-
staten för landskapet Åland under år 1950.

N:o 9/1950.

Sedan landskapsnämnden överlämnade sitt förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet under 1950 ha omständigheter, som då icke voro kända eller frågor, i vilka man då ännu icke kunnat fatta beslut, nu blivit avgjorda, föranlett nedan upptagna förslag till tillägg till förenämnda budget.

B. UTGIFT.

Egentliga utgifter.

Tredje huvudtiteln.

Sedan det numera kunnat konstateras att polistillägg utgivas i riket för detta efter samma grunder som senaste år, har landskapsnämnden ansett det självklart att sådana även skola utgivas i landskapet och på samma sätt som i riket och därför upptagit nödigt anslag för ändamålet.

Fjärde huvudtiteln.

Hälso- och sjukvården.

Ålands allmänna sjukhus.

Då det visat sig ofrånkomligt att ha 3 barnsköterskor vid sjukhusets barnbördsavdelning, har en tredje anställts och därför behövt tillägg här observerats.

De vid sjukhusets barnbördsavdelning anställda barnmorskorna ha hos landskapsnämnden anhållit att få komma i åtnjutande av samma extra lönetillägg som sjuksköterskorna vid samma sjukhus, 1.000 mark per månad. I verkligheten föreligger inte samma skäl nu för barnmorskornas del som tidigare för sjuksköterskornas, men landskapsnämnden har velat underställa ärendet Landstingets avgörande och får för sin del föreslå, att om ett tillägg beviljas, detta med hänsikt till likheten i arbetsuppgifter men olikheten i utbildningen borde beviljas icke blott barnmorskorna utan även barnsköterskorna och utgå med 600 mark till de förra och 300 mark till de senare per månad. Det föreslagna anslaget är beräknat efter dessa belopp för hela året 1950. Givetvis bör detta lönetillägg, som knappast nu mer än tidigare kommer att kompenseras, beviljas endast för ett år i sänder.

Femte huvudtiteln.

Undervisningsväsendet.

Övriga läroinrättningar.

Under landstingsbehandlingen av landskapsnämndens förslag till

ordinarie budget för 1950 har anslaget under 5 Ht. VII:7, Främjande av övrig yrkesutbildning, genom något förbiseende bortfallit och den bristande överensstämmelsen mellan slutsummorna och delsummorna uppfattats som ett räknefel. Genom detta misstag blev något anslag för detta ändamål icke beviljat. Då det emellertid är ofrånkomligt av behovet för utredningen av frågan om inrättandet av en yrkesskola för landskapet, har det här återupptagits.

Sjätte huvudtiteln.

Näringarnas främjande.

Jordbruket och dess binäringar.

För täckande av omkostnader som föranledas av den jordbruksräkning, som skall verkställas under år 1950, beräknas 300.000 mark vara av behovet.

Sjunde huvudtiteln.

Kommunikationerna.

Väghållningen.

I denna tilläggsbudget har under huvudtitel VII kap. I mom. 11 upptagits ett anslag om 50.000 mark för åstadkommande av en ändamålsenligare och tidens krav bättre motsvarande bussbyrå.

Envar, som någon gång besökt den nuvarande bussbyrån, måste erkän-

na att densamma utgör en obehaglig fläck i landskapets trafikväsen.

En förändring till det bättre är ett krav, som varken ur den resand

äländska allmänhetens eller ur turistlig synpunkt utan åtgärd kan

avvisas. Bussbolagets förslag (här bifogat) till en provisorisk

lösning av frågan måste därför hälsas med tillfredsställelse, om

också de beräknade kostnaderna härför enligt landskapsnämndens åsik

äro för rundligt tilltagna och sålunda borde nedpressas, kanske gen

hänvändelse till andra gårdsägare. Då det anslag, som här skulle

behövas, är helt nytt har landskapsnämnden ingen kännedom om huru-

vida anslaget kompenseras eller ej, men landskapsnämnden har dock,

då frågan är av stor betydelse, velat bringa densamma till landstin-

gets kännedom och ställningstagande samt för eventuell åtgärd. Eme-

dan det måste anses oformligt att landskapsnämnden via budgeten fram

för ett behov utan att nämna ett belopp för behovets tillfredsstäl-

lande har landskapsnämnden, om också med stor tvekan, i denna till-

läggsbudget antecknat 50.000 mark.

Som motiv för compensation borde rimligtvis kunna framhållas att

i riket dyrbara järnvägsstationer byggas och upprätthållas, ehuru

järnvägarna städse visat svag räntabilitet och särskilt under senare

är gått med avsevärd förlust, som täckts med statsmedel. Ur turist-

lig synpunkt, särskilt med tanke på utländska turister, vore varje

förbättring på området nyttig och helt säkert en ekonomisk fördel

för såväl landskapet som riket i sin helhet.

För staden Mariehamn, som planerar byggandet av en busstation,

vore helt visst ett provisoriskt arrangemang välkommet, så att sta-

den finge tid på sig att först fullborda vattenledningssystemet och

bygga folkskola.

Tionde huvudtiteln.

Diverse anslag.

Den 1949 igångsatta undersökningen angående husbockens härjningar

och försökan att kunna förhindra dem ha ansetts vara av stor bety-

delse icke blott för Kökar, där de äro förlagda, utan för hela skär-

gården och även andra trakter, som äro utsatta för dess angrepp, och

därför borde fortsätta tills verkligt positiva resultat ernåtts.

Av landskapsmedel har 70.000 mark begärts för ändamålet, och därför

har detta belopp här upptagits.

Landskapsnämnden anser att landskapsmyndigheternas, särskilt land-

skapsstyrelsens lokalfråga nu tillspetsats, så att förberedande åt-

gärder måste vidtagas för byggande av en landskapsgård, inrymmande

tillräckliga lokalteter för landstinget och landskapsnämnden. Om nödvändigheten härav har landskapsnämnden på ett påtagligt sätt erinrats, sedan landstinget beviljat anslag för och landskapsnämnden från detta års början anställt tre nya befattningshavare, som måste beredas tjänsterum i de lokalteter, som sedan 1939 stått till landskapsnämndens förfogande, och redan före ¹⁹⁵² detta års ingång voro fullbesatta. För utredning av frågan så att landstinget i budgeten för nästa år kan upptaga anslag till och besluta om uppgörande av ritningar till en landskapsgård motsvarande de nuvarande och för den närmaste framtiden beräknade behoven föreslås ett 50.000 marks anslag.

Elfte huvudtiteln.

Icke inkomstbringande kapitalutgifter.

Av landskapet disponerad statsegendom.

För inlösen av vissa byggnader på Bomarsunds gård föreslås 870.000 mark.

Kommunikationerna.

Sedan ombyggnadsarbetena på M/S Kökar numera kunnat närmare beräknas har den i huvudbudgeten upptagna approximativa summan 500.000 mark visat sig vara för liten och erfordrar ett tillägg om 350.000

mark.

Tolfte huvudtiteln.

Inkomstbringande kapitalutgifter.

Kommunikationerna.

Det anslag som i första tilläggsbudgeten för 1949 beviljades för anskaffning av arbetarbostäder för vägvärdningen kom icke till användning, emedan lämpliga byggänder icke stodo till buds för inköp och anslaget var för litet för igångsättande av ett bostadsbygge. Nu finnes emellertid inom och utom stadens område byggnader till salu, som skulle kunna användas för ändamålet och därför har landskapsnämnden ansett skäl föreligga att återupptaga ifrågavarande anslag, men till förhöjt belopp.

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsnämnden vördsam föreslå

att Landstinget måtte fastställa nedan upptagna förslag till tillägg till landskapspets ordinarie inkomst- och utgiftsstat under 1950 och bemyndiga landskapsnämnden att upptaga för dess utjämnande erforderliga lån.

F ö r s l a g

till

tillägg till ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för landskapet

Åland under år 1950.

Kap. mom.

A. INKOMST.

Kapitalinkomster.

I.

Första avdelningen.

3. Lån 4.511.700:-

I kap. 4.511.700:-

I Avd. 4.511.700:-

Summa inkomster mk. 4.511.700:-

B. UTGIFT.

Egentliga utgifter.

Tredje huvudtiteln.

Polisvården.

I.

Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Avlöningar:

Polistillägg (förslagsanslag)..... 170.000:-

I kap. 170.000:-

Avskrift.

Till Ålands landskapsnämnd,

Mariehamn.

Undertecknade anhålla härmed vördsamt om högsta möjliga månatliga hyresbidrag för den planerade bussbyrån i Böndernas Hus och få vi som motiv härför framhålla följande:

Behovet av en större bussbyrå har redan länge varit stort, utrym-
met för såväl chaufförer, resgods som den väntande allmänheten är
i detta nu alldeles för litet. Då vi nu erbjudits större lokalite-
ter i busstationens omedelbara närhet nämligen i Böndernas Hus där
andelsslakteriet eventuellt till vår disposition skulle ställa ett
utrymme om 23,7 m² för chaufförer och bagage och ett rum om 70,2 m²
för den väntande allmänheten där möjligheter att erhålla mat före-
finnes och dessutom 12,4 m² för tvenne WC och en korridor. I hyra
för detta begär andelsslakteriet 30.000 mark i månaden.

I och med en förflyttning av bussbyrån till Böndernas Hus skulle
behovet av utrymme vara löst för en längre tid framåt och likaså
skulle en bussbyrå i lokaliteten i Böndernas Hus fylla rätt stora
anspråk, vilket man med beaktande av den stora turisttrafiken borde
kunna fordra. Då vi anse att det även borde vara i landskapets in-
tresse att hålla en ordentlig bussbyrå ta vi oss därför friheten att
anhålla om hyresbidrag emedan vi själva inte se oss ha möjlighet att
erlägga en så hög hyra, men dock anse att tillfället att erhålla en
lämpligare lokal för bussbyrån borde tas till vara när detta erbjudes
till överkomligt pris.

En liknande anhållan ha inlämnats till Mariehamns stad.

En rekommendation från stadens hälsovårdsnämnd bifogas.

Mariehamn den 4 februari 1950.

Bert Andersson

Ordf. i Bert Andersson & Co.

Rafael Wirtanen

Ordf. i chaufförföreningen.

Avskriftens riktighet bestyrker; Mariehamn, å landskapsstyrelsens registratorskontor, den 18 februari 1950.

Ex officio:

Registrator

Anne-Maj Dahlblom
Anne-Maj Dahlblom

Avskrift. av avskrift.

I n t y g.

På begäran intygas härmed, att lokalen i Böndernas hus om c:a 150 kvm. golvyta och inrymmande alla nutida bekvämligheter och vilken är avsedd att användas till byrå för samtliga på Åland varande busslinjer, till alla delar motsvara de fordringar man kan ställa på en sådan byrå, samt efter våra förhållanden både vad komfort och utrymme beträffar, reder sig i många år framåt eller till dess att staden bygger sitt för ändamålet planerade hus, varför den nu i Böndernas hus planerade bussbyrån ur hälsovårdssynpunkt till alla delar kan förordas.

Några jämförelser mellan den nuvarande byrån och den i Böndernas hus planerade, kan knappast göras, lika litet som man kan tänka sig att ta emot turismen förrän bussbyrån erhållit en ändamålsenligare lokal.

Mariehamn, den 4 februari 1950.

Viktor Arvidsson

Viktor Arvidsson

Hälsovårdstillsyningsman

Avskriftens riktighet bestyrka;

Greta Jansson

Birger Eriksson

Avskriftens av avskrift riktighet bestyrker; Mariehamn, å landskapsstyrelsens registratorskontor, den 18 februari 1950.

Ex officio:

Registrator

Anne-Maj Dahlblom
Anne-Maj Dahlblom

II.

Polisväsendet på landet.

1. Avlöningar:

Beklädnadshjälp åt 1 st. polis 2.700:-

Polistillägg (förslagsanslag) 252.000:-

II kap. 254.700:-

III Ht. 424.700:-

Fjärde huvudtiteln.

II.

Ålands allmänna sjukhus.

1. Avlöningar:

1 barnsköterska 114.600:-

Tilläggsarvode 600 mark per barnmorska och

300 mark per barnsköterska och månad 32.400:-

II kap. 147.000:-

IV Ht. 147.000:-

Femte huvudtiteln.Upplysningsväsendet.

VII.

Övriga läroinrättningar.

7. Främjande av yrkesutbildning 250.000:-

VII kap. 250.000:-

V Ht. 250.000:-

Sjätte huvudtiteln.

Kap. mom.

Sjätte huvudtiteln.

III.

Jordbruket och dess binäringar.

11. Kostnader föranledda av 1950 års jordbruks-

räkning 300.000:-

III kap. 300.000:-

VI Ht. 300.000:-

Sjunde huvudtiteln.

Kommunikationerna.

I.

Väghållningen.

11. Bidrag till hyra för bussbyrå 50.000:-

I kap. 50.000:-

VII.

Sjökommunikationerna.

4. Ombyggnad av M/S Kökar 350.000:-

VII kap. 350.000:-

VII Ht. 400.000:-

Tionde huvudtiteln.

I.

Diverse anslag.

18. Undersökning av husbockens härjningar 70.000:-

19. Utredning av utrymmesbehovet och övriga för-

Kap. mom.

utsättningar för uppgörandet av ritnin-

gar till en landskapsgård med lokaliteter

för landstinget och landskapsnämnden..... 50.000:-

I kap. 120.000:-

X Ht. 120.000:-

Elfte huvudtiteln.

Icke inkomstbringande kapitalutgifter.

VIII.

Av landskapet disponerad statsegendom.

1. Inlösen av vissa byggnader på Bomarsunds gård 870.000:-

VIII kap. 870.000:-

XI Ht. 870.000:-

Tolfte huvudtiteln.

Inkomstbringande kapitalutgifter.

V.

Kommunikationerna.

1. Arbetarbostäder för vägvärdningen (reser-

vationsanslag) 2.000.000:-

V kap. 2.000.000:-

XII Ht. 2.000.000:-

Summa utgifter mk 4.511.700:-

Mariehamn den 9 februari 1950.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält
Viktor Strandfält

Landskapskamrer

Werner Eker
Werner Eker